

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ТА СТРАТЕГІЯ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Ефективне вирішення задач, що стоять перед підприємствами сьогодні, багато в чому залежить від результативності їх господарської діяльності, яку вони здійснюють в умовах невизначеного і конкурентного середовища. В цих умовах ефективне забезпечення фінансово-економічної безпеки є одним з постійно діючих напрямків діяльності будь-якого сучасного підприємства.

Ефективне управління фінансово-економічною безпекою підприємства можливо тільки при наявності обґрунтованої стратегії, яка повинна постійно оцінюватися і коригуватися в процесі її реалізації. Підприємство повинно бути завжди готовим адаптувати стратегію до умов і обставин, які можуть виникнути в майбутньому [1, с. 184].

Зростаюча конкуренція, інтенсивність змін факторів зовнішнього середовища, розширення кола ризиків та загроз, кардинальна зміна цілей операційної діяльності підприємства, пов'язана з новими комерційними можливостями, що відкриваються, перехід до нової стадії життєвого циклу – всі ці умови визначають актуальність розробки і застосування адаптованої до подібних явищ стратегії фінансово-економічної безпеки.

Стратегія фінансово-економічної безпеки підприємства являє собою функціональну стратегію, яка передбачає формування стратегічних цілей і завдань фінансово-економічної безпеки підприємства і включає сукупність засобів та інструментів, спрямованих на формування і розподіл фінансових ресурсів для забезпечення захисту фінансово-економічних інтересів підприємства, нейтралізації негативного впливу загроз та ризиків, досягнення підприємством фінансової стійкості та економічного зростання в умовах динамічності зовнішнього середовища [2, с. 68].

Стратегія фінансово-економічної безпеки має бути безпосередньо пов'язана із загальною стратегією розвитку підприємства і формуватися в рамках загальної фінансової стратегії, місце якої в процесі формування функціональних стратегій підприємства можна представити таким чином.

Спочатку проводиться «з'ясування» поточної стратегії, для чого необхідно оцінити внутрішні і зовнішні чинники. Розглянувши поточні процеси у внутрішньому і зовнішньому середовищі, і виявивши необхідність внесення змін в існуючу стратегію, підприємство приступає до стратегічного аналізу – побудови та аналізу матриць портфеля продукції. На основі цього аналізу, відбувається формування загальної стратегії розвитку підприємства, реалізація якої здійснюється через сукупність функціональних стратегій (виробничої, фінансової, маркетингової,

інноваційної та ін.), які розробляють для кожного функціонального напрямку діяльності.

Стратегія забезпечення фінансової безпеки підприємства виступає різновидом фінансової стратегії, і може бути окремою системою, а може входити до складу загальної фінансової стратегії підприємства, яка, у свою чергу, входить до складу його загальної стратегії.

Стратегія фінансово-економічної безпеки, як окрема система, охоплює всі складові фінансової стратегії підприємства. Дана стратегія передбачає визначення довгострокових цілей фінансової діяльності та вибір найефективніших способів їх досягнення. Цілі цієї стратегії мають підпорядковуватися загальній стратегії економічного розвитку підприємства.

Розробка стратегії забезпечення фінансово-економічної безпеки повинна бути пов'язана з формуванням стратегічних цілей, які визначаються з урахуванням основних домінуючих сфер забезпечення фінансової безпеки на підприємствах: максимізація рівня фінансової рентабельності; оптимізація обсягу фінансових ресурсів; забезпечення необхідного рівня фінансової стабільності і стійкості; повне задоволення інвестиційних потреб підприємства; мінімізація рівня фінансових ризиків; впровадження науково-технічних досягнень; розширення асортименту продукції; підвищення якості продукції; забезпечення необхідного рівня технології та організації виробництва; розширення частки ринку; забезпечення необхідного рівня конкурентоспроможності; забезпечення фінансової стабільності при виникненні кризових ситуацій.

При розробці стратегії фінансово-економічної безпеки також необхідно дотримуватися ряду вимог: врахування особливостей функціонування та можливостей конкретного підприємства; відповідність його цілям, технічному й економічному потенціалу; врахування особливостей зовнішнього економічного середовища; врахування інтересів акціонерів, ділових партнерів, персоналу; врахування особливостей галузі й позицій підприємства в ній; внутрішня цілісність та несуперечливість окремих елементів стратегії; змістова і часова синхронізація елементів стратегії; виправдана ризикованість; спрямованість на формування конкурентних переваг; можливість вибору прийнятної стратегії з декількох варіантів та ін.

Хоча стратегія розробляється на довгострокову перспективу, у процесі своєї діяльності підприємство також готує поточні плани захисту інтересів. На підставі стратегії визначається фінансова політика підприємства за основними напрямками фінансової діяльності.

Наприкінці зазначимо, що формувати стратегію фінансово-економічної безпеки потрібно на засадах її відповідності загальному сценарію розвитку підприємства та його стратегічним фінансово-економічним інтересам.

Список використаних джерел:

1. Цвайг Х. І., Галайко Н. В. Загрози фінансовій безпеці підприємства та шляхи їх усунення. *Причорноморські економічні студії*. 2016. Вип. 11. С. 181–185.
2. Орлик О. В. Концептуальні основи стратегії забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства. *Сталий розвиток економіки* : міжнар. наук.-вироб. журн. 2016. № 1. С. 67–73.